

קצב הגדילה של עגלות עד ההמלטה*

מתוך דף אינפורמציה מס. 8, אמבר

ישנן המלצות שונות לגידול עגלות עד להמלטה. אבל ישנן מספר המלצות ומסקנות המקובלות על כולם. ההמלצות מתבססות על מחקרים המראים שניתן להגיע להמלטה הראשונה בגיל 24 חודשים ובכל זאת לקבל ולד בריא, בלי בעיות רבות בזמן ההמלטה, ולהפיק את הפוטנציאל המירבי הגנטי של המבכירה בתחלובה הראשונה. אמנם, לפי המחקר של Norman, כאשר ההמלטה נדחית עד לגיל של 27 חודש, כמות החלב עולה בין 180-35 ק"ג לכל חודש דחיה. לאחר 27 חודשים התמורה לכל חודש דחיה היא רק 18 ק"ג חלב/חודש. נתונים אלה הם לגבי פרות הולשטיין.

לפי Swanson, מבכירות מגזעים גדולים צריכות להגיע למשקל של 557 ק"ג לפני ההמלטה ול-500 ק"ג מיד לאחר ההמלטה. על מנת להמליט בגיל 24 חודש, על המבכירה לקבל כ-0.7 ק"ג/יום. לפי Fox and Black, מבכירות להן מבנה גוף גודל "5" (ראה טבלה 1.) צריכות לעלות במשקל כ-0.600 ק"ג/יום בין 7-12 חודש ולאחר מכן לעלות בהדרגה עד ל-0.8 ק"ג/יום. באופן מגביל, מבכירות גודל "7" צריכות לעלות במשקל 0.7 ק"ג, ו-1.0 ק"ג, בהתאמה.

טבלה 2. מבוססת על מודל של George, כאשר העגלה צריכה להגיע למחזור מיני בגיל 14

טבלה 1. הערכת מבנה גוף, גובה המותניים ומשקל גוף

מבנה גוף					
1	3	5	7	9	
ממוצע הצפוי ב-205 יום					משקל גוף, ק"ג גובה המותניים, ס"מ
162 89	180 99	199 109	218 119	237 130	
ממוצע הצפוי בבגרות					משקל גוף, ק"ג גובה המותניים, ס"מ
400 112	467 122	533 132	600 142	667 152	

- חודש בערך, על מנת להמליט בגיל שנתיים. הטבלה נותנת תוספת משקל תקופתית כדי להגיע למשקל מטרה בזמן הנכון עם כמות מירבית של שריר ללא עודף שומן גוף.
- הנחות מקובלות הן:
- לכל מבנה גוף יש משקל מתאים בו המבכירה מגיעה למחזוריות מינית. לכן, גיל
 - תורגם מתוך Fox, 1984 Proceedings of Cornell Nutrition Conference. Otterby and Linn, J. Dairy Science 64:1365
 - ההרבעה הראשונה יהיה מושפע מצריכת האנרגיה לפני בגרות.
 - עם תחילת המחזוריות המינית ישנה התפתחות מואצת של העטין. צריכת אנרגיה עודפת בתקופה זאת גורמת לעודף שומן בעטין לעומת התפתחות וקמות ההפרשה, דבר שיש לו השפעה שלילית על תנובת החלב. ההתפתחות המואצת של העטין נמשכת משך 3-4 המחזורים הראשונים, ותקופה זאת כנראה חישובה ביותר.
 - נתונים רבים מראים שהשמנת יתר פוגעת בהתעברות וגורמת לקשיים בזמן ההמלטה,

טבלה 2. גדילה אופטימאלית לעגלות עד לבגרות

מבנה גוף					הגיל
9	7	5	3	1	
משקל אופטימלי במחזור מיני ראשון, ק"ג					
400	365	331	297	264	
משקל בבגרות, ק"ג					
667	600	533	467	400	
תוספת משקל גר'/יום					
923	841	761	681	600	עד 7 חודשים
654	591	529	466	402	עד 12 חודשים
442	396	349	302	253	עד 18 חודשים
298	265	230	196	160	עד 24 חודשים
202	177	152	127	101	עד 30 חודשים
136	119	100	83	63	עד 36 חודשים
92	79	66	54	40	עד 42 חודשים
62	53	44	35	25	עד 48 חודשים
42	36	29	23	16	עד 54 חודשים
28	24	19	15	10	עד 60 חודשים

פוגעת בייצור החלב ואורך החיים. לעומת זה, מבכירות רבות מתחת למשקל הרצוי סובלות מבעיות בעת ההמלטה, ממליטות ולד קטן יותר מאשר מבכירות במשקל הרצוי.

יש יותר מדרך אחת לקבל מבכירה טובה,

זריקת דסקוס – צפיע מעופף

מתוך ספר השיאים של ג'ינס:

מרחק השיא שניתן להשיג בזריקת "עוגה מיובשת" (הכוונה לצפייע של פרה) תלוי בכך, האם מותר ללוש ולדחוס את הקליע לצורת כדור. מאז שנת 1970 ישנה הנחיה ברורה שבתחרויות יש להשתמש בעוגות בצורתן הטבעית בלבד, כלומר ללא כל טיפול בהן מרגע מרחק השיא שניתן להשיג "עוגה מיובשת" (הכוונה לצפייע של פרה) תלוי בכך, האם מותר ללוש ולדחוס את הקליע לצורת כדור. מאז שנת 1970 ישנה הנחיה ברורה שבתחרויות יש להשתמש בעוגות בצורתן הטבעית בלבד, כלומר ללא כל טיפול בהן מרגע מרחק השיא שניתן להשיג "עוגה מיובשת" (הכוונה לצפייע של פרה) תלוי בכך, האם מותר ללוש ולדחוס את הקליע לצורת כדור. מאז שנת 1970 ישנה הנחיה ברורה שבתחרויות יש להשתמש בעוגות בצורתן הטבעית בלבד, כלומר ללא כל טיפול בהן מרגע

* הובא בחוברת ינואר של "שוויצר בראונפי".